

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekendéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

►B **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/1919 IRÁNYELVE**
(2016. október 26.)

a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről

(HL L 297., 2016.11.4., 1. o.)

Helyesbítette:

►C1 Helyesbítés, HL L 91., 2017.4.5., 40. o. (2016/1919)

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/1919
IRÁNYELVE****(2016. október 26.)****a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről***1. cikk***Tárgy**

(1) Ez az irányelv közös minimumszabályokat állapít meg a költségmentességhez való jogra vonatkozóan az alábbiak tekintetében:

- a) a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak; és
- b) a 2002/584/IB kerethatározat szerinti európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárás hatálya alatt álló személyek (a továbbiakban: a keresett személyek).

(2) Ez az irányelv kiegészíti a 2013/48/EU irányelvet és az (EU) 2016/800 irányelvet. Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely korlátozza az említett irányelvek által előírt jogokat.

*2. cikk***Hatály**

(1) Ezt az irányelvet azokra a gyanúsítottakra és vádlottakra kell alkalmazni a büntetőeljárások során, akiket megillet a 2013/48/EU irányelv szerinti ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog, és:

- a) akik szabadságelvonással érintettek;
- b) akik számára az ügyvédi segítség biztosítását az uniós jog vagy a nemzeti jog előírja; vagy
- c) akiknek a jelenléte valamely nyomozási vagy bizonyításfelvételi cselekményen kötelező vagy megengedett, ideértve legalább a következőket:
 - i. felismerésre bemutatás;
 - ii. szembesítés;
 - iii. bizonyítási kísérlet.

(2) Ezt az irányelvet kell alkalmazni a végrehajtó tagállamban történő letartóztatásuktól fogva azon keresett személyekre is, akiket megillet a 2013/48/EU irányelv szerinti ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog.

(3) Ezt az irányelvet az (1) bekezdésben említettekkel azonos feltételekkel alkalmazni kell az olyan személyekre is, akik eredetileg nem voltak gyanúsítottak vagy vádlottak, de a rendőrség vagy más bűnüldöző hatóság általi kihallgatás során gyanúsítottá vagy vádlottá válnak.

▼B

(4) A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nélkül a kisebb súlyú jogsértések tekintetében:

a) amennyiben a tagállam joga úgy rendelkezik, hogy a szankciót egy, a büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróságtól eltérő hatóság szabja ki, és az ilyen szankció kiszabása ellen az említett típusú bírósághoz lehet fellebbezni vagy azt az elé lehet terjeszteni, vagy

b) amennyiben szankcióként szabadságelvonás nem szabható ki,

ez az irányelv kizárólag a büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező bíróság előtt folyó eljárásokra alkalmazandó.

Mindazonáltal ez az irányelv alkalmazandó a fogvatartásról szóló határozatok meghozatalakor és a fogvatartás ideje alatt, az eljárás bármely szakaszában, az eljárás befejeződéséig.

3. cikk

Fogalommeghatározás

Ezen irányelv alkalmazásában a „kölségmentesség” olyan, ügyvédi általi segítségnyújtáshoz biztosított tagállami finanszírozás, amely lehetővé teszi az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog gyakorlását.

4. cikk

Kölségmentesség a büntetőeljárások során

(1) A tagállamok biztosítják, hogy azokat a gyanúsítottakat és vádlottakat, akik nem rendelkeznek elegendő anyagi forrásokkal az ügyvéd általi segítségnyújtás megfizetéséhez, megillessen a kölségmentességhez való jog, ha az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg.

(2) A tagállamok az anyagi helyzet, a megalapozottság, vagy mindkettő vizsgálata alapján dönthetnek arról, hogy a kölségmentesség az (1) bekezdéssel összhangban engedélyezhető-e.

(3) Amennyiben egy tagállam az anyagi helyzetet vizsgálja, annak megállapításához, hogy a gyanúsított vagy a vádlott az érintett tagállamban alkalmazandó kritériumok szerint nem rendelkezik-e elegendő anyagi forrásokkal az ügyvéd általi segítségnyújtás megfizetéséhez, figyelembe kell vennie minden vonatkozó és objektív tényezőt, így például az érintett személy jövedelmét, vagyonát és családi helyzetét, az ügyvéd általi segítségnyújtás költségeit, és az adott tagállambeli életszínvonalat.

(4) Amennyiben egy tagállam a megalapozottságot vizsgálja, annak megállapításához, hogy az igazságszolgáltatás érdekei megkövetelik-e a kölségmentesség engedélyezését, figyelembe kell vennie a bűncselekmény súlyát, az ügy összetettségét és a lehetséges szankció súlyosságát. A megalapozottság vizsgálata esetén a megalapozottságot minden esetben fennállónak kell tekinteni a következő helyzetekben:

a) amennyiben az ezen irányelv hatálya alá tartozó eljárás bármely szakaszában a gyanúsítottat vagy a vádlottat azzal a céllal állítják az illetékes bíróság vagy bíró elé, hogy a fogvatartásáról döntsenek; és

▼B

b) a fogvatartás ideje alatt.

(5) A tagállamok biztosítják, hogy a költségmentességet indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a rendőrség, a más bűnüldöző hatóság vagy valamely igazságügyi hatóság általi kihallgatás, vagy a 2. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett nyomozási vagy bizonyításfelvételi cselekmény elvégzése előtt engedélyezzék.

(6) A költségmentességet kizárólag azon büntetőeljárás céljára kell biztosítani, amelyben az érintett személyt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják vagy vádolják.

*5. cikk***Költségmentesség az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban**

(1) A végrehajtó tagállam biztosítja, hogy a keresett személyeket megillessen a költségmentességhez való jog az európai elfogatóparancs alapján foganatosított letartóztatástól az átadásukig, vagy az át nem adásukra vonatkozó határozat jogerőre emelkedéséig.

(2) A kibocsátó tagállam biztosítja, hogy azon keresett személyeket, akik büntetőeljárás lefolytatása céljából európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárás hatálya alatt állnak, és akik élnek a kibocsátó tagállambeli – a végrehajtó tagállambeli ügyvédet segítő – ügyvéd megbízásához való jogukkal a 2013/48/EU irányelv 10. cikkének (4) és (5) bekezdésével összhangban, megillessen a kibocsátó tagállamban a költségmentességhez való jog a végrehajtó tagállamban lefolytatandó ilyen eljárások céljából, amennyiben a költségmentesség az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételének biztosításához szükséges.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett költségmentességhez való jog a keresett személy anyagi helyzetének vizsgálatától tehető függővé, összhangban a 4. cikk (3) bekezdésével, amely megfelelően alkalmazandó.

*6. cikk***A költségmentesség engedélyezése tárgyában hozott határozatok**

(1) A költségmentesség engedélyezésére vagy megtagadására, valamint az ügyvédek kijelölésére vonatkozó határozatokat indokolatlan késedelem nélkül egy illetékes hatóság hozza meg. A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóság határozatait körültekintően és a védelemhez való jog tiszteletben tartásával hozza meg.

(2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gyanúsítottakat, a vádlottakat és a keresett személyeket írásban tájékoztassák arról, ha a költségmentesség iránti kérelmüket részben vagy egészben elutasították.

*7. cikk***A költségmentesség keretében nyújtott szolgáltatások minősége és a képzés**

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket – ideértve a finanszírozást is – a következők biztosítása céljából:

a) egy hatékony és megfelelő minőségű költségmentességi rendszer létezése; és

▼B

b) a költségmentesség keretében olyan minőségű szolgáltatások nyújtása, amelyek megfelelőek az eljárás tisztességességének biztosítása szempontjából, a jogászai szakma függetlenségének kellő tiszteletben tartása mellett.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a büntetőeljárások és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárások során nyújtott költségmentességgel kapcsolatos döntéshozatalban résztvevő személyi állomány megfelelő képzésben részesüljön.

(3) A jogászai szakma függetlenségének és a jogászok képzéséért felelős személyek szerepének kellő tiszteletben tartása mellett a tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a költségmentesség keretében szolgáltatásokat nyújtó ügyvédek részére kínált megfelelő képzés előmozdítása érdekében.

(4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gyanúsítottakat, a vádlottakat, és a keresett személyeket megillessze az a jog, hogy a számukra a költségmentesség keretében szolgáltatást nyújtó kijelölt ügyvéd helyett másik ügyvéd kijelölését kérjék, ha ez az adott körülmények alapján indokolt.

*8. cikk***Jogorvoslatok**

A tagállamok biztosítják, hogy a gyanúsítottak, a vádlottak, és a keresett személyek számára a nemzeti jog alapján hatékony jogorvoslat álljon rendelkezésre az ezen irányelv szerinti jogaik megsértése esetén.

*9. cikk***Veszélyeztetett személyek**

A tagállamok biztosítják, hogy a veszélyeztetett gyanúsítottak, vádlottak, és keresett személyek sajátos szükségleteit ezen irányelv végrehajtása során figyelembe veszik.

*10. cikk***Adatszolgáltatás és jelentéstétel**

(1) A tagállamok 2021. **►C1** május 5-ig **◄**, majd azt követően háromévente benyújtják a Bizottságnak az ezen irányelvben meghatározott jogok érvényesítésére vonatkozóan rendelkezésre álló adatokat.

(2) 2022. **►C1** május 5-ig **◄**, majd azt követően háromévente, a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról. E jelentésében a Bizottság értékeli ezen irányelv végrehajtását a költségmentességhez való jog tekintetében a büntetőeljárások során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban.

▼B*11. cikk***Csökkentést kizáró rendelkezés**

Ezen irányelv egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, mint amely a Charta, az EJEE, a nemzetközi jog egyéb vonatkozó rendelkezései vagy valamely tagállam joga által biztosított bármely, magasabb szintű védelmet nyújtó jogot és eljárási biztosítékot korlátoz vagy azoktól eltér.

*12. cikk***Átültetés**

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2019. ►**C1** május 5-ig ◀ megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

*13. cikk***Hatálybalépés**

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

*14. cikk***Címzettek**

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.